

Izstop iz podjetja

Imam vprašanje s področja gospodarskega prava. Z možem sva solastnika podjetja (d. o. o.), ki deluje že deset let, ukvarjava pa se z gradbeništvom. Mož je sicer direktor podjetja, a v skladu z družbeno pogodbo pomembne odločitve sprejemava skupaj. Na začetku je res bilo tako, zdaj pa je mož moja pooblastila skrčil le še na opravljanje računovodstva in druge »papirologije«. To pa z argumentom, da se na gradbeništvo ne spoznam, saj sem po poklicu administratorka in ne razumem njegovih »velikih projektov«, za katere je treba kdaj tudi tvegati. No, to njegovo nerealno sanjarjenje (on ga imenuje tveganje) naju je pripeljalo skoraj do bankrota. Dejstvo je namreč, da je mož podjetje hudo zadolžil z različnimi nespametnimi odločitvami (z najemanje kreditov kar »na pamet«, z nakupi zemljišč, ki jih ni mogel in jih še vedno ne more prodati, ipd.). Njegova trapasta trma naju je pripeljala do tega, da imava skoraj vsak teden na vratih rubežnike, saj ne zmoreva več niti odplačevanja računov za elektriko. Namesto da bi se mož vsaj ob tem zamislil nad vsem skupaj, se dere na mene in na rubežnike, da mu je vse skupaj zakuhalo konkurenca. Ko mu omenim možnost stečaja, pa skoraj povsem znori! Dolgo se v delovanje podjetja nisem vmešavala, upajoč, da ga bo srečala pamet, pa ga ni. Zdaj je napočil čas, da ukrepam. Zanima me, ali lahko izstopim iz podjetja oziroma ali lahko od njega zahtevam, da povrne škodo, ki jo je povzročil najinemu podjetju?

Branka

MAG. BOŠTJAN J. TURK, PRAVNIK

Že Albert Einstein je nekoč dejal, da sta le dve stvari neskončni, in sicer vesolje in človekova neumnost. In še o vesolju ni bil povsem prepričan. Praksa medčloveških in poslovnih odnosov še kako potrjuje njegovo modro misel. Imam pa občutek, da se vaš mož sploh ne zaveda svojega nespametnega ravnanja in živi v nekakšnem iracionalnem transu. Takole na prvi pogled je namreč prava »katastrofa na dveh nogah«, saj se vede povsem histerično in nerazumsko in je le še vprašanje časa, kdaj bo v celoti potopil vajino podjetje. Za take ljudi, kot je on, je značilno, da postopno povsem izgubijo stik z realnostjo in kolikor bolj jim voda teče v

grlo, toliko bolj za svoje težave krivijo druge in pripovedujejo različne pravljice in iščejo zarote. Gre za klasično izogibanje odgovornosti, značilno za ljudi, ki so krepko zavozili. V naši dragi deželici ga precej dobro obvladajo tudi nekateri politiki. Glede na pravne in ekonomske okoliščine, v katerih se je znašlo vajino podjetje (slabe razmere v gradbeništvu, huda zadolženost podjetja, nezmožnost sanacije, izvršilni postopki, kar vse skupaj traja že štiri leta), je na dlani, da bi bila edina rešitev stečaj podjetja. Mož ima pravzaprav veliko srečo, da vas sploh (še) ima, saj ste edini glas razuma v njegovi okolici, a se tega očitno tega ne zaveda ali pa se noče zavedati.

Če vam ga ne bo uspelo nagovoriti k razumskim ukrepom (denimo k sprožitvi stečajnega postopka), boste seveda morali začeti reševati predvsem sebe. Zakon o gospodarskih družbah (ZGD-1) ponuja več možnosti, v skladu s katerimi lahko ukrepate v konkretnem primeru. Kot najustreznejša poteza se kaže možnost, da od družbe (ne od družbenika!) s tožbo zahtevate svoj izstop iz podjetja. Pogoj za izstop boste izpolnili, če se bo izkazalo, da za to obstajajo utemeljeni razlogi. Ti pa obstajajo, saj vaš mož, drugi družbenik, povzroča družbi in vam kot družbenici škodo, prav tako pa ovira uresničevanje vaših pravic v tej družbi.

Lahko bi zahtevali tudi izstop moža kot družbenika iz skupne družbe. Zakon to možnost dopušča, če se izkaže, da družbenik družbi ali drugim družbenikom povzroča škodo, če ne sodeluje pri upravljanju in s tem ovira redno delovanje družbe ali uresničevanje pravic drugih družbenikov ter če grobo krši pogodbo. Od izključenega družbenika lahko tako družba kot tudi vi kot družbenica zahtevate plačilo odškodnine.

Prav tako bi lahko proti možu, ker ni izpolnil svojih obveznosti pri vodenju družbe, vložili v svojem imenu in na račun družbe tudi tako imenovano družbeniško tožbo (»actio pro socio«), vendar pa je treba poudariti, da s tako tožbo ne bi varovali svojih osebnih premoženjskih interesov, ampak le interese družbe kot pravne osebe.

e-pošta: ordinacija@delo.si